

ANALISIA

Zergatik emango ditu hainbeste arazo euskarak, ezta, Izquierda-Ezkerra?

Xabier Letona

@xletona

ARGAZKIAK: DANI BLANCO

Euskaldunontzat larria da zerrenda bakarren gaian Nafarroan Izquierda-Ezkerrak hartutako jarrera. Gaur egun funtzionario izan nahi duten irakasleek bi zerrenda dituzte Foru Erkidegoan. Erdalduna osoa da eskubideetan: badu bere zerrenda, aurkezten da eta listo, merituek emango diote toki bat funtzio publikorako irakasleen zerrendan. Euskalduna ez, hura zatitua da eskubideetan, bi zerrendetan egon nahi badu, bi azterketa egin behar ditu, bata euskaraz eta bestea gaztelaniaz.

Euskara Nafarroa osoan eskubideetan gaztelaniaren parean egonez gero, logikoa litzateke ariketa praktikoetan ere biak parean egotea. Hau da, zerrenda bakar bat izatea denontzat –hala da estatu osoan– eta bakoitza bere merituekin aurkeztea: euskarari dagokion puntuazioa emango litzaioke, ingelesa edo beste ezagutza maila batzuei ematen zaien gisan eta kito.

Baina ez, UPNk, PPK, PSEk eta I-Ek ez diote euskarari gaztelaniaren balore berdina eman nahi eta, beraz, ez dute zerrenda bakarrik nahi. Zergatik? Euskaraz jakiteak abantaila emango dielako euskaldunei. Jakina! Ingelesa, frantsesa edo matematika gehiago jakiteak abantaila ematea normala

da haientzat, baina euskaraz jakitea balorizazioa ez, hori ez da normala.

Penagarria da Nafarroako Ezker Batua eta Batzarre noraino iristen ari diren gai honetan, euskaldunen eskubideak oztapatuz. PPKo Ana Beltranek maiz egiten digu iseka euskaldunoi: “Baina lau katuk hitz egiten du-eta, jendeak maite balu hitz egingo luke” eta gisakoak botaz. Eta sakonean, argudioetan, Ezkerrakoak berdintsu ari dira: euskara bai, baina ez dakienaren aurrean abantailarik ematen ez badu. Euskaldunon aurrerapauso txikiak gaztelaniaren aurkako erasotzat hartzen dituzte. Txikia eta baztertua balorizatu beharrean, erraldoia babestea erabaki dute orain.

Nafarroako Hezkuntza Kontseilaritzak orain egin du 2015ean egin behar zuena, hau da, zerrenda bakarren proposamena aurrera atera, are gehiago gehiago sindikal osoa alde izanda. Izan dadila I-E euskararen argazkian noren ondoan jarri erabakitzen duena. I-Ek, gainera, harrotasunez hartzen du rol hori, herritarrei erakutsi nahian bera dela aldaketaren gobernuari euskararen esparruan –identitatearenean, diote haiek– mugak jartzen dizkion indarra. Euskara eta identitatea banatu behar ei dira, baina praktikan eurek lotzen dute. Domina tristea paparreratzen duena, baina bakoitzak erabakitzen du zein miseria eta zein dohain kargatu bere motxilan.

EKONOMIAREN TALAIAN

Gutxiengo sozial baten zerbitzura

Juan Mari Arregi

Aurrekontuak erabakitzen atarian gaude EAEn: ez dira sozialak, ez subiranoak, eta are gutxiago parte hartzaileak. Nola definitu dezakegu Aurrekontu Orokorrak helburutzat dituen gobernu bat, horretarako ez baditu kontuan hartzen sektore sozial handi bat ordezkatzeko duten sindikatuak? Nola, hauen kontrako norabidean egiten baditu legeak? Eta herri honen zati handi bat ordezkatzeko duten alderdi politikoekin negoziatzeko atea ixten badu, zer esan dezakegu gobernu horretaz? Zalantzarik gabe antisoziala, neoliberala eta kapitalista dela.

Halaxe erakusten ari da lotsarik gabe aurpegia Urkulluren Gobernuak. Baldintzak jarri ditu ezker abertzalearekin eta Elkarrekin Ahal Dugurekin negoziatzea ezinezko egiteko, eta aldiz, PSE eta PPrekin akordioa adosteko erabat irekita aritu da, hauek Confebask patronalaren kudeatzaile huts direla erakusten ari diren arren. Patronala bere zerbitzura dagoen zerga erreforma lortzen ari da –aurrekontuok izango dira lehen emaitza–; orain erabaki hori Batzar Nagusietatik igaro eta hiru alderdiok onartu egingo dute gehiago direlako.

Sozietate Zerga %28tik %24ra jaitea izan da patronalak inposatu duen negoziatorako gakoak, nahiz eta berez, irabazien gaineko tasa efektiboa %16,2 den. Hala, Sozietate Zergaren ekarpena 100 milioi euro inguru murriztea lortuko dute. Jaur-laritzari eta bera politikoki babesten dutenei ez dirudi asko axola zaienik Osakidetza edo hezkuntza publikoko langileek lan baldintzak hobetu eta kalitatezko enplegua eskatzea, ohi bezala agintariek esango dute ez dagoela baliabide ekonomikorik. Patronalaren interes berak dituzte, honen kudeatzaile huts dira, gutxiengo sozial baten zerbitzura.